

Valget set med hjemløseøjne

I månedsvis har dagens samtaleemnet været hvornår valget mon kom. Ja, selv vejret har kunnet opføre sig som det ville uden de store kommentarer. Det skulle da lige være en forsagt kommentar om at klimaændringerne er synlige, og det bør være væsentligt at få diskuteret klimapolitik i valgkampen. Hjemløshed fylder ikke det store i valgkampe, ligesom det ikke fylder det store i den politiske debat. Det er efterhånden blevet noget vi accepterer vi har på linje med at folkeskolebørn har lus. Engang imellem blusser debatten dog op og ligesom skolen løfter en pegefingre og understreger at det er forældrenes ansvar at kæmpe børnenes hår, løfter en politiker fingeren og peger den i retning af kommunerne og forblommede ord om kommunernes ansvar. Kommunernes svar er et ønske om bedre rammer for at kunne løfte opgaven og så er vil lige vidt. Alt imens kan den hjemløse ligge på en bæk og håbe på at en tilfældig politimand med en tilfældig tolkning af det "udvidede zoneforbud" ikke kommer forbi og sender ham ud af den kommune som ikke kan eller vil tage ansvar for at hjælpe ham.

Spørgsmålet er: hvor skal den hjemløse sætte sit kryds, hvis han skal gøre sig nogen forhåbninger om at få et bedre liv?

Det udvidede zoneforbud er skamstøtten og symbolet på hvordan vi ser hjemløse: De skal fordrives og kriminaliseres. Det blev vedtaget af Regeringen, DF og S sidste år.

Et par år tidligere vedtog samme Regering og DF et

kontanthjælpsloft og en 225 timers regel. Kontanthjælpsloftet rammer kun hjemløse indirekte ved at øge efterspørgslen på billige boliger. Her stod Socialdemokratiet over. I 2013 var de imidlertid skurkene. Her havde de regeringsmagten og vedtog sammen med de andre regeringspartier (SF og R), Liberal Alliance, Venstre og Dansk Folkeparti en kontanthjælpsreform, hvor kontanthjælpen til unge under 30 uden uddannelse blev erstattet med en langt lavere uddannelseshjælp. Det førte til en markant stigning af hjemløse i gruppen af 25- 29-årige. Omvendt må man rose den daværende regering for tilbage i 2012 at fjerne de såkaldte "fattigdomsydelser" som starthjælp, introduktionsydelse og kontanthjælpsloft, som VK-regeringen sammen med Dansk Folkeparti havde indført.

Der har igennem mange år været bred enighed blandt Folketingets partier om at sanktionere og kontrollere kontanthjælpsmodtagere og lign. frem for at støtte, motivere og hjælpe dem. Der har været luftige politiske formuleringer om at vi skal behandle alle med værdighed og respekt, men der er ikke lavet noget grundlæggende om i praksis. Det er stadig pisker frem for guleroden, der hersker. Til trods for at fagkundskaben utallige gange har slået fast at sanktioner virker bedst for dem som kan "flytte sig" og kun i begrænset omfang på folk med komplekse, store problemer, f.eks. misbrugsproblemer, helbredsmæssige og psykiske problemer.

Hvad med boliger? Bør der ikke være flere billige boliger, så man kan få hjemløse fra gaden til bolig? Alle siger ja, men ingen gør noget. Tværtimod har fokus i årtier været rettet mod boligejere og ønsket om at sikre dem tryghed og kontinuerlige stigninger. Desuden har der været fokus på at få bygget dyrt og lækkert til glæde for investorer og det forholdsvis rige segment, der har råd til at bo i dem. Vi har således et uforholdsmæssigt stort antal større private udlejningslejligheder, som ikke kan lejes ud og et endnu større efterslæb af små billige lejligheder. Åren for en forfejlet boligpolitik rækker langt tilbage. Den vil jeg ikke

forsøge at klandre bestemte partier for, men blot konstatere at der ikke er flertal for at gøre noget grundlæggende ved det.

På det store linjer er det altså kun Alternativet og Enhedslisten der i mine nedslag går ramt forbi. Hvis vi dykker ned i den forkætrede satspulje, hvor Enhedslisten også står udenfor forligskredsen med et argument om at de ikke vil være med til at fodre hunden med sin egen hale ved at udhule overførselsindkomsterne og bruge midlerne på sociale tiltag, der kan dulme smerten fra den selvudførte amputation, kan vi finde velmenende initiativer. Satspuljen har i mange år været brugt til at promovere især den siddende regerings politiske visioner på f.eks. socialområdet. Det har ført til relativt store tiltag som en hjemløsestrategi til 500 millioner kr. tilbage i 2008, som dog ikke har ført til at hjemløsheden er faldet – tværtimod er den steget lige siden. I det sidste satspuljeforlig præsenterede Regeringen, en Handlingsplan til bekæmpelse af hjemløshed. Dele af den blev vedtaget og der blev afsat 154 millioner kroner til formålet.

Generelt kan man sige at der på det strukturelle niveau ikke er politisk vilje til at gøre noget ved hjemløsheden. Dog har Socialdemokraterne og partierne på venstrefløjen før udtrykt ønske om – og gør det nu igen – at ydelser der er lavere end kontanthjælpen skal fjernes og kontanthjælpsloftet sløjfes.

Når det kommer til tiltag, der skal gøre livet lidt lettere for dem man har skubbet ud over kanten, har flere partier, på hver sin måde, vist vilje til at gøre noget. Generelt er de borgerlige partier lidt mere villige til at lave meget specifikke tiltag til de grupper, de ofte betegner som de allersvageste, herunder hjemløse.

De konservative har desuden en fraktion, der kæmper for en hæderlig social indsats, men det er ikke altid det slår igennem politisk. Dansk Folkeparti har i mange år haft en klar socialpolitisk profil til glæde og gavn for hjemløse. Den forstyrres dog af stramninger på udlændingeområdet. F.eks. ser

vi alt for mange hjemløse der er på integrationsydelse fordi de ikke er i stand til at bevise at de har været i Danmark i de sidste mange år. Det faktum at man ikke har haft et pas tæller ikke. Zoneforbuddet kommer fra samme skuffe.

Alternativet kan også fremhæves som et parti der har gjort sig nye tanker på hjemløseområdet. F.eks. lancerede de et hjemløseudspil i sensommeren 2017. Her slog de blandt andet et slag for det sociale frikort, som Liberal Alliance og Radikale Venstre oprindeligt har formuleret.

Vi må konkludere at der er enkelte lyspunkter hjemløse kan hæfte sig ved hos mange forskellige politiske partier. Men ud over Enhedslisten er der ingen partier, der kan sige sig fri for at have et medansvar for stigningen i hjemløsheden som tilsyneladende bare skal fortsætte en vej – opad.